

Jaarverslag 2015 van de Vereniging Oud Hoorn

Rita Lodde-Tolenaar, secretaris

1. Algemeen

Het jaar 2015 startte met de nieuwjaarsbijeenkomst voor de vrijwilligers waar Egbert Ottens zijn laatste nieuwjaarswens als voorzitter uitsprak. Hij blikte vooral vooruit naar de bijzondere gebeurtenissen die Hoorn in 2015 te wachten stonden.

In mei kwam de Halve Maen naar Hoorn, die in augustus even weg was om triomfantelijk deel te nemen aan Sail 2015. Oud Hoorn is commissielid van de heropgerichte VOC kamer die het schip onder zijn hoede heeft. Al menig bezoeker heeft zich verbaasd over de grootte daarvan en over de moed van de bemanning die avontuur aandurfd.

In de nacht van 13 op 14 juni was het lang levendig en gezellig in de stad: de viering van het vertrek van de schepen die later Kaap Hoorn zouden ontdekken. Stichting Kaap Hoornvaarders heeft er een mooi jaar van gemaakt met diverse activiteiten en het jaar eindigt pas in 2016 met het symposium en de presentatie van het boek met kaarten uit die periode.

Ereburger Gré Visser en Jan Ruiter ontvingen op 3 december postuum de Yad Vashem onderscheiding vanwege hun verzetswerk en hulp aan onderduikers.

Onze burgemeester vertrok naar Enschede tot spijt van velen; we kijken uit naar zijn opvolger.

De voorbereidingen voor de activiteiten in het jubileumjaar 2017 zijn in gang gezet en aan het boek over Hoorn in de twintigste eeuw wordt door een enthousiaste groep schrijvers en anderen gewerkt.

De Publicatiestichting Bas Baltus bracht twee bijzondere boeken. Met het boek over dominee Tenthoff liet Arnoud Schaake ons kennismaken met een voor velen onbekende rode dominee die jarenlang in Hoorn had gewerkt..

Over het pand van Grote Oost 38, dat een paar jaar geleden de monumentenprijs had ontvangen is het boekje 'De Jonge Winthont' verschenen. De naam van het pand werd tijdens het onderzoek voor het boek gevonden.

Een ander opmerkelijk fraai boek is dat van Chrsitiaan Schrickx 'Bethlehem ... dat bij gelegenheid van zijn promotie verscheen.

Voor de stichting Cultuur Historische Route Blokker ging in november de eerste paal voor de herbouw van de tuindersschoorsteen op het terrein bij de historische kas van Balk.

Het streven is tenminste 2017 leden in 2017. Dat vroeg om extra actie. In de wachtkamers van artsen, tandartsen, ziekenhuis, banken, makelaars, gemeente,

bibliotheek e.d. werden inkijkexemplaren van het kwartaalblad gelegd met de nadrukkelijke uitnodiging lid te worden. Dit heeft resultaat gehad evenals de speciale lidmaatschapsprijs tijdens evenementen.

Momenteel staat het ledenaantal op ruim 1850. Er is nog wat te doen en de actie gaat door. Zoals gebruikelijk wordt tijdens de wandelingen, lezingen, in de winkel en bij tentoonstellingen het belang van een lidmaatschap onder de aandacht gebracht en dat gebeurt ook in de contacten met scholen.

Mede dankzij de inzet van meer dan honderd vrijwilligers die ervoor zorgen dat de vereniging op tal van terreinen actief is, is 2015 weer een uitstekend jaar geworden.

2. Het bestuur

Het bestuur heeft in het verslagjaar 12 maal vergaderd. Hieke Stapel en Egbert Ottens traden af. Beiden hebben zich jarenlang met hart en ziel ingezet voor de vereniging. Egbert werd benoemd tot erelid. Beiden blijven betrokken bij de vereniging via de gidsen en het kwartaalblad. De voorzitter is opgevolgd door Jaap van der Hout, stedenbouwkundige, die jarenlang voor de gemeente Hoorn en later voor Zaanstad heeft gewerkt en zich vooral met binnensteden heeft bezig gehouden.

En in april 2016 worden twee nieuwe bestuursleden voorgesteld die al enige tijd meedraaien.

3. Contact met de gemeente

Halfjaarlijks vindt het overleg met wethouder Judith de Jong plaats. Dit jaar is dat door omstandigheden wat anders gelopen. Maar er is regelmatig contact dat positief en constructief genoemd mag worden. Vanwege het al jaren geleden gedane verzoek om aandacht voor en bescherming van de begraafplaatsen heeft in oktober een gesprek met wethouder Pijl en de tijdelijke wethouder Nieuweburg plaatsgevonden. Men gaat nu actief aan de gang maar het vertrek van wethouder Pijl brengt met zich mee dat een en ander op zich laat wachten.

Bij de voorbereiding van plannen betreft de gemeente allerlei organisaties en daarbij wordt de vereniging actief ingeschakeld. Zo is de gemeente is begonnen met de ontwikkeling van de binnenstadsvisie en heeft Oud Hoorn ter voorbereiding de besprekingen een brochure met tien punten uitgebracht. In 2016 zal de binnenstadsvisie in concrete voorstellen en plannen zijn vervolg krijgen.

De discussie over de Erfgoedvisie is van start gegaan en ook daarbij wordt de inbreng van Oud Hoorn op prijs gesteld. Van het Platform Religieus Erfgoed waarin met name de eigenaren van historische kerkelijke gebouwen zijn vertegenwoordigd wordt nog weinig gehoord. De vraag naar de herbestemming van de Noorderkerk is zeer actueel geworden nu de kerkelijke gemeente deze

kerk gaat verlaten. Het bestuur heeft daarvoor opnieuw aandacht gevraagd bij de gemeente.

De relatie met de gemeente is zowel ambtelijk als bestuurlijk goed te noemen en bij diverse gelegenheden zijn vertegenwoordigers van het college aanwezig geweest. Het contact met raadsleden mag wel wat meer geïntensiveerd worden.

4. Eigendommen

De meeste panden die de Stichting Monumenten naast Onder de Boompjes 21/22 in bezit heeft (Schoolsteeg 7, Bierkade 10, Onder de Boompjes 8) zijn het gehele jaar verhuurd. Regulier onderhoud heeft plaatsgevonden. De huurders van Breed 12 zijn verhuisd en er is gezocht naar een nieuwe huurder voor de benedenetage dan wel een verplaatsing van Debutade naar beneden en een nieuwe huurder boven, In 2016 komt daarover meer duidelijkheid.

5. Vertegenwoordigingen en representaties

De vertegenwoordigingen van de vereniging zijn grotendeels gelijk aan die van het voorgaande jaar.

In de Commissie voor Monumenten en Welstand is Frans van Iersel de vertegenwoordiger namens de Vereniging. Jaap Bronkhorst is zijn plaatsvervanger.

In de Stichting Kerkmeijer-De Regt vertegenwoordigde Ton van Weel de vereniging. Hij is per 1-1-2016 opgevolgd door Co van Langen.

In de Publicatiestichting Bas Baltus wordt de vereniging vertegenwoordigd door Ben Leek en Rita Lodde.

Henk Overbeek heeft de relatie met het Nationaal Contact Monumenten onderhouden.

Aan de Commissie Naamgeving Openbare Ruimte neemt Marjan Faber namens de vereniging deel. Haar plaatsvervanger is Hieke Stapel.

De financiële commissie van de Vereniging bestaat voor 2015 uit Piet de Munnik en Dick Louwman. De laatste is afgetreden en hij wordt in 2016 opgevolgd door Arend Stapel.

6. Historisch informatiepunt

De Vereniging Oud Hoorn was partner van het samenwerkingsverband van de bibliotheek, het Westfries Archief, Vereniging Oud Hoorn en het Westfries Museum. Met de komst van de nieuwe directeur van de bibliotheek heeft Oud Hoorn het initiatief genomen het overleg over samenwerking op het gebied van informatie en educatie weer op te pakken en enkele andere organisaties daar ook bij uit te nodigen.

7. Monumentenprijs 2015

De monumentenprijs is tijdens de najaarsledenvergadering in de Oosterkerk toegekend aan het bestuur van de stichting behoud Foreestenhuis voor de restauratie en het toegankelijk maken van het gebouw via Grote Oost 45. En een waarderingsprijs is uitgereikt aan architect Maarten Overtoom voor de metamorfose van het Liornehuis naar Kaap Hoorn. Ook de firma Scholtens komt lof toe voor de snelle realisatie. En de bewoners van Kaap Hoorn deelden in de feestvreugde.

8. Maquette

De derde fase van de presentatie van de maquette middels Virtual Reality behoort inmiddels tot de vaste onderdelen van het museum. Ook de tocht naar Kaap Hoorn kan men op 3D wijze beleven. Aan de presentatie van de maquette in de kelder mogen nog enige verbeteringen worden aangebracht.

9. Kwartaalblad

Dit prachtige visitekaartje van de vereniging is behalve bij de leden en in de wachtkamers ook onder de aandacht gekomen van vele anderen tijdens de viering van 400 jaar Kaap Hoorn. Het speciale nummer vond gretig aftrek en ook van het volgende nummer over het gebouw Kaap Hoorn moesten extra nummers besteld worden.

10. Educatie

De bestaande activiteiten werden voortgezet. De samenwerking met stichting 40-45 heeft voor de leerlingen van de hoogste groepen van het basisonderwijs een boekje over het dagboek van Elly Trap met tekeningen van haar zoon Rudi Trap opgeleverd. Regelmatig zijn in de stad groepen leerlingen te zien die aan speciale wandelingen onder de inspirerende leiding van gidsen van Oud Hoorn deelnemen. Bij gelegenheid van 400 jaar Kaap Hoorn verscheen van de hand van André Nuijens een jeugdboek over deze tocht: Eindelijk, eindelijk blauwe zee.

11. Werkgroepen

Vrijwilligers algemeen.

De vaste basis van de vereniging: de inzet van de vele vrijwilligers is groot en onmisbaar. Er blijven zich mensen aanmelden en het aantal activiteiten breidt zich uit. Het bestuur heeft dit jaar zijn dankzegging aan de vrijwilligers weer vergezeld doen gaan van een stormparaplu voor goede en kwade dagen, hoewel deze laatste gelukkig gering in aantal zijn.

Biografieën

Het blijkt wel dat er hard gewerkt wordt aan de levensbeschrijvingen van bekende Horinezen/ Hoornaars. Regelmatig worden weer nieuwe beschrijvingen

aan de website toegevoegd en deze informatiebron uitgebreid dankzij enkele vrijwilligers.

Beheer Pakhuis.

Het beheer van het Pakhuis was zoals steeds in de vertrouwde handen van een vaste groep vrijwilligers die de winkel en het beheer van het Pakhuis regelt en ervoor zorgt dat mensen graag langs komen en een praatje komen maken. In de expositieruimte worden geregeld groepen scholieren ontvangen.

Ledenadministratie.

De stroomlijning van de ledenadministratie werpt zijn vruchten af: contributie-nota's worden voor een belangrijk deel digitaal verstuurd en van de mogelijkheid tot automatische incasso wordt steeds meer gebruik gemaakt.

Documentatiecentrum

De verzameling boeken is weer uitgebreid door aankopen en schenkingen. De documentalist Christ Stoffelen speurt regelmatig veilingen en tweedehandsmarkten af. Men kan via de website in de collectie zoeken en dat vergroot de toegankelijkheid. Op de website zijn ook digitale versie van uitverkochte boeken over Hoorn te vinden.

Stadswandelingen

De start van het seizoen was wandeling op 5 mei vanwege 70 jaar bevrijding. de kindervandeling in mei. Naast de gebruikelijke wandelingen waaronder de kindervandeling waren er dit jaar twee wandeling in het kader van 400 jaar Kaap Hoorn en een specifiek voor kinderen n.a.v. het boek Eindelijk, eindelijk blauwe zee. De belangstelling voor de wandelingen blijft groot en daarmee bezorgen de gidsen veel mensen een prettige een leerzame avond die de interesse voor de historie van de stad aanwakkert. Ruim duizend belangstellenden namen er aan deel.

Beeldbeheer

Nieuwe vrijwilligers versterken de vaste ploeg bij het verwerken van het aanwezige beeldmateriaal en de binnengekomen foto's. De afspraken met het Westfries Archief over de mogelijkheden om in samenwerking het beeldmateriaal toekomstbestendig te bewaren en goed toegankelijk te maken, zijn in een vergevorderd stadium. De opdracht aan de firma dat dat gaat regelen gaat binnenkort de deur uit. Het resultaat moet zijn dat we onze deelcollectie goed vindbaar, goed onderhoudbaar kunnen ontsluiten via internet. Het invoeren van foto's en deze voorzien van de benodigde gegevens is dan voor een langere tijd zeker gesteld.

Website

De vormgeving van de website wordt regelmatig onder de loep genomen en verbeterd. De inhoud is steeds up-to-date en het aantal pagina's is inmiddels groter dan 4000. Gemiddeld bezochten meer dan 800 mensen per dag de website. Het aantal bezoekers lijkt te stabiliseren. Favoriete onderwerpen zijn bibliotheek, nieuws, advertenties en kwartaalblad. Het Historisch Biografisch Woordenboek omvat inmiddels meer dan 35 biografieën. Ook op Facebook hebben we een grote groep van meer dan 800 volgers.

Lezingen

In dit jaar zijn er vier interessante lezingen verzorgd waarbij Kaap Hoorn ruim aan bod is gekomen. Ruim 230 mensen hebben daarvan kunnen genieten.

Open monumentendag

Het thema Kunst en Ambacht bood de mogelijkheid om in verschillende panden in de stad en in Blokker kunst te bewonderen in een historische omgeving.

12. Tentoonstelling

Rond de viering van 70 jaar VRIJ is een tentoonstelling met tekeningen van Rudi Trap georganiseerd, bij de opening was de kunstenaar uit Zuid-Afrika zelf aanwezig. Deze tekeningen heeft hij gemaakt bij het dagboek van zijn moeder Elly Trap gehouden.

Siebe en Betsy Hoitema hebben in de jaren vijftig kinderen uit Hoorn getekend. Deze tekeningen zijn tentoongesteld met de vraag Wie is wie? Enkele jongens en meisjes van toen herkenden zichzelf dan wel buurkinderen of klasgenoten.

13. Ledenexcursie

De jaarlijkse ledenexcursie ging in dit jaar naar Gouda met zijn prachtige historische gebouwen. Daar werden onder meer de Sint Janskerk en het stadhuis bezocht en gewandeld onder leiding van hun gidsen.

14. Nieuwsbrief

Naast de uitstekende informatie die in het Kwartaalblad wordt gegeven is er behoefte aan wat snellere berichtgeving aan leden tussendoor. In december is gestart met de digitale nieuwsbrief die aan de leden wordt gezonden. Het is de bedoeling eerst wat ervaring op te doen met de frequentie en de inhoud alvorens een meer definitieve vorm te kiezen.

15. Waarover praatten wij in 2015

De kroniek van Hoorn op de website

De woongebouwen aan de Maelsonstraat

De renovatie van Van Beierenstraat en omgeving

De lichtmasten in de binnenstad

De lezing van Michiel Bartels over archeologie van de Dijk en het Hop

Het boek Hoorn in de twintigste eeuw

De Noorderkerk

Westfries Museum blijft aan de weg timmeren

Nieuwe leden altijd welkom

En het dagelijks werk van de vrijwilligers gaat gewoon door.